

Kansanopistojen viestit hallitusohjelmaneuvoitteluihin

1. Koulutuksen rahoitus kestävälle pohjalle: kansanopistojen yhteiskunnallisille sivistystehtäville kestävä rahoitus

Kestävän kasvun perustana on osaava Suomi. Tämä edellyttää investointeja sivistykseen. Mahdollisuus oppia ja kasvaa kohti omaa täydempää potentiaalia on myös hyvinvoinnin edellytys ja pohja kestäväille kehitykselle. [Suomi tarvitsee kattavan elinikäisen oppimisen ohjelman.](#)

Kansanopistoyhdistyksen puheenjohtaja Helena Ahonen toteaa: ”Suomessa koulutuspolku on rakentunut edellisen tiedon ja osaamisen päälle rakentuvaan, lineaarisesti jatkuvaan osaamisen kehittämiseen. Ajattelu toimii, kun maailma on ehjä ja pysyy ennakoitavana.” Kestävä talouskasvu edellyttää, että lineaarisen järjestelmän rinnalla on joustava, nopeasti reagoiva ja yhteiskunnan tunnistama instituutio, jossa osaamista ja sivistystä voidaan uusia. [Kansanopistoilla tulee olla virallistettu asema osana koulutusjärjestelmää.](#)

Vapaa Sivistystyö ry:n puheenjohtaja Björn Wallén sanoo vankasti, että koulutusleikkausten aika on ohi. Koulutuksen rahoitusta tulee kehittää pitkäkestoisesti, ei vain hankemuotoisesti. Vapaan sivistystyön oppilaitokset ovat perustehtävien ohella ottaneet hoitaakseen uusia yhteiskunnallisia tehtäviä, jotka osaltaan edistävät koulutuksellista tasa-arvoa ja ehkäisevät eriarvoistumista. Näiden tehtävien rahoitusta tulee kehittää pitkäjänteisesti valtionosuusrahoituksena. [Vapaana sivistystyönä järjestettyyn maahanmuuttajakoulutukseen tulee kohdentaa lisäsuoritteita tehdyn lakiuudistuksen tavoitteiden toteuttamiseksi ja perus- ja digitaitojen koulutusohjelmaa tulee jatkaa.](#)

2. Kaikille valmiudet jatko-opintoihin: kansanopistojen tehtäväksi tukea siirtymistä toiselle asteelle

Visio osaavasta ja innovatiivisesta Suomesta edellyttää, että koulutustasoa nostetaan. Kaikilla tulee olla mahdollisuus jatkaa opintoja peruskoulun jälkeen ja suorittaa toisen asteen tutkinto. Toiminnanjohtaja Tytti Pantsarin mukaan on huolehdittava siitä, että opintojen ulkopuolelle jääneet tai opintonsa keskeyttäneet saavat tukitoimia, jotka mahdollistavat toisen asteen tutkinnon etenemisen ja sen suorittamisen. [Kansanopistoille tulee antaa tehtäväksi varmistaa riittävät tiedot ja taidot toisen asteen opintoihin niille nuorille, jotka eivät suoraan siirry perusasteelta toiselle asteelle tai keskeyttävät opintonsa.](#)

3. Lisätään korkeakouluopintojen saavutettavuutta ja korkeakouluopintojen suorittamisen joustavuutta hyödyntämällä kansanopistojen tarjontaa

Sivistys-Suomessa korkeakoulututkinto tarvitaan yhä useammalle. Kansanopisto-opinnot kehittävät opiskeluvalmiuksia ja nopeuttavat jatko-opintoja. Avoimen korkeakoulun väylästä tulee tehdä riittävän laaja ja volyymiltään uskottava. Hakukriteerien tulee säilyä useamman vuoden samoina, jotta opiskelija voi opiskella pitkäjänteisesti ja sijoittua korkeakouluun avoimen väylän kautta. [Kansanopistojen tarjontaa tulee hyödyntää nykyistä enemmän rakennettaessa joustavia opintopolkuja korkeakouluun.](#) Kansanopistot voivat maanlaajuisena verkostona tarjota tehokkaita väyläopintoja ja tukea opiskeluvalmiuksien kehittymistä.

Lisätietoja:

Suomen Kansanopistoyhdistys – Finlands Folkhögskolförening ry

Puheenjohtaja Helena Ahonen, helena.ahonen@seurakuntaopisto.fi

Toiminnanjohtaja Tytti Pantsar, 040 531 8000, tytti.pantsar@kansanopistot.fi

Kansanopistot ovat vapaan sivistystyön oppilaitoksia, jotka järjestävät päätoimisia ja pitkäkestoisia opintoja, joiden kautta opiskelijat etenevät erilaisiin jatko-opintoihin ja työelämään. Kansanopistoissa on vapaan sivistystyön koulutuksen lisäksi tarjolla aikuisten perusopetusta, ammatillista koulutusta, lukiokoulutusta sekä työvoimapoliittista koulutusta. Suomessa on 77 kansanopistoa. Vuosittain kansanopistoissa opiskelee yli 12 000 opiskelijaa erilaisissa pitkäkestoisissa ja päätoimisissa opinnoissa sekä noin 80 000 opiskelijaa lyhytkursseilla.